

April 1855, at jeg umuligt kan gaae ind paa den. Det hedder nemlig deri, at dersom Menighedsmedlemmer, som have løst Sognebaand, vilde nyde Herrens Nadvære i det Sogn, hvori de boe, saa skulde de søge Tilladelse dertil hos vedkommende Biskop, og denne kan da, hvis han finder Begjæringen begrundet, give Bevilling til, at Altergang maa finde Sted et vist Antal Gange om Aaret i deres Sognekirke. Det er nu efter min Mening høist forunderligt, at der af Biskoppen kan bestemmes, at der kan holdes Altergang et vist Antal Gange; det synes mig, at hvis Biskoppen skulde finde paa at sige, at der maa holdes Altergang 2 a 3 Gange om Aaret til den eller den bestemte Tid, vilde dette mildest talt være noget hedensst. Ved at vedtage en saadan Bestemmelse, som indeholdes i § 2, vil man give Præsten Medhold, naar han, hvad idetmindste for mig er en stor Sorg, bekjendtgjør fra Prædikestolen: paa Søndag bliver der sidste Gang Altergang i dette Aar. Der er næsten noget Hedensst deri, og jeg veed ikke, om Præsten saaledes kan have Ret til at begrænse Altergangen; jeg troede, at det var Herrens Villie, at Naademaaltidet skulde kunne nydes, naar der var Trang der til, men nu skal man nyde det, naar Præsten har Leilighed dertil. Jeg kan paa ingen Maade gaae ind herpaa, og det er derfor, jeg har stillet Forslag om, at Paragraphen skal udgaae. Jeg kan heller ikke see, at der er mindste Fare ved at tilstede en saadan Brug af Kirken, naar Lovudkastets øvrige Bestemmelser nøiagtig overholdes. Det seer ud, som om Kirken mere var til for Præstens end for Menighedens Skyld, naar man saaledes skal være mere varsom med at lade Altergangen foregaae i Kirken, end med at lade Bårnedaab, Brudevielse og Digtale forrette der. Bårnedaab finder ikke oftere Sted, end der fødes Børn, Brudevielser ikke oftere, end Foll skal giftes, og Digtale kun, naar En er død, hvilket tilsammen kun kan blive saa Gange om Aaret, saa det er temmelig rimeligt, at Altergang vil finde Sted nok saa hyppig; men naar den ikke kommer i Strid med vedkommende Sognepræsts egen Brug af Kirken, kan jeg ikke see, at den i nogen Maade kan skade. Jeg har vel hørt enkelte Præster bruge Udtrykket „min Sognekirke“, men det kan vel ikke

være at forstaae saa bogstavelig; thi jeg troer, at Kirken hører ligesaavel Menigheden til som Præsten; i alt Fald bidrager Menigheden ikke saa lidt mere end Præsten til Kirkens Vedligeholdelse, saa jeg troer ogsaa af den Grund, at en Kirke bør være til Afbenyttelse for Beboerne, naar det, som sagt, ikke skeer paa en Tid, da Præsten ved Kirken skal bruge den i Embeds Medfør. Det hedder fremdeles i Paragraphen, at Biskoppen kan tilbagefalde Tilladelsen, naar den misbruges. Jeg kan ikke rigtig forstaae dette Udtryk, thi, dersom en Familie løser Sognebaandet, saa skeer det, det kunne de Herre troe, ikke for Spøg, men paa Grund af en alvorlig aandelig Trang til at søge en Sjælesørger, som den virkelig har Tillid til. Jeg kan ikke forstaae, hvorledes man skulde komme ind paa at misbruge Altergangen, og derfor maa jeg ogsaa paa det Bestemteste insistere paa, at § 2 gaaer ud. Jeg seer ikke rettere, end at dette Lovforslag er en absolut nødvendig Følge af Loven af Aare April 1855, og at, dersom denne virkelig skal stee Fyldest, maa man vedtage Forslaget. Dersom man ikke vedtager mit Forslag, saa er jeg fuldkommen overbevist om, at man derved kun vil aabne Døren for en Strid om en lille Lovstump af det samme Indhold, for at faae Loven om Sognebaandets Løsning fuldstændig virkeliggjort. Jeg kan ikke see, at Trangen virkelig kan blive afhjulpen, uden at man forkaster § 2 og vedtager mit Forslag til en Tilføining til § 1. Jeg skal derfor indstændig anmode saavel det høitærede Thing, som den høitagtede Cultusminister om at gaae ind paa det af mig stillede Endringsforslag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg frygter meget, at Vedtagelsen af det foreliggende Endringsforslag vilde formindste Udsigten til at faae Loven stadfæstet. Jeg tillader mig at bringe i Erindring, at Lovforslaget foreligger saaledes, som det allerede har været vedtaget i tidligere Sessioner, og at det slutter sig til den bestaaende Lovgivning, navnlig Anordningen af 2den October 1862, hvis § 2 dog er bleven væsentlig modificeret i en saadan Maad, som jeg havde troet ogsaa vilde være fyldestgørende for den ærede